

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงระดับการยอมรับของสังคม ไทยที่มีต่อบทบาทของการเป็นนักบินพาณิชย์หญิง และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิง โดยที่กรอบแนวความคิดในการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ได้แก่ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ/บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบิน ปัจจัยด้านการใช้บริการสายการบินคือ ความถี่ในการใช้บริการเครื่องบินโดยสาร การเคยใช้บริการสายการบินที่มีนักบินพาณิชย์หญิง ระยะเวลาที่ผ่านมาที่ได้ใช้บริการเครื่องบินโดยสาร ความรู้สึกถึงความปลอดภัยต่อการโดยสารเครื่องบิน และระยะเวลาที่นานที่สุดในการโดยสารเครื่องบินต่อครั้ง ส่วนตัวแปรตาม คือ การยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงในสังคมไทย โดยพิจารณาจากบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงใน 7 ด้าน ได้แก่ คุณสมบัติของนักบินพาณิชย์หญิง มาตรฐานการเป็นนักบิน มาตรฐานด้านบังคับอากาศยาน มาตรฐานด้านวุฒิภาวะ มาตรฐานด้านการตัดสินใจ มาตรฐานด้านจิตใจและอารมณ์ และมาตรฐานด้านสรีระ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลด้วยการทศแบบสอบถามด้วยวิธีแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง จำแนกเป็น ผู้บริหาร/ผู้อำนวยการ ผู้ปฏิบัติการ/พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและประชาชนผู้ใช้บริการสายการบินภายในประเทศ โดยทำการเก็บข้อมูลบริเวณศูนย์ลูกเรือบริษัทการบินไทยและท่าอากาศยานกรุงเทพ บริเวณอาคารผู้โดยสารภายในประเทศ ห้องพักนักบินบริษัทการบินไทยและสำนักงานบริษัทสายการบินนกแอร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ สอบถามแบบปลายเปิดจำนวน 54 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จำแนกข้อมูลเชิงพรรณนา ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ในการทดสอบสมมติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 222 คน และเพศหญิงจำนวน 178 คน โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษามากที่สุดในระดับปริญญาตรีจำนวน 240 คน และส่วนใหญ่เป็นประชาชนผู้ใช้บริการสายการบินภายในประเทศ จำนวน 274 คน ความถี่ในการใช้บริการสายการบิน พบว่า นานๆครั้งถึงจะเดินทาง จำนวน 196 คน ไม่เคยใช้บริการสายการบินที่มีนักบินพาณิชย์หญิง จำนวน 332 คน ใช้บริการโดยสารเครื่องบินมากกว่า 7 ปีขึ้นไป จำนวน 170 คน มีความรู้สึกที่ปลอดภัยต่อการโดยสารเครื่องบินในระดับสูงจำนวน 370 คน และมีระยะเวลาโดยสารเครื่องบินนานที่สุดมากกว่า 5 ชั่วโมงขึ้นไปจำนวน 152 คน ด้านการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงในสังคมไทยแบ่งการศึกษาออกเป็น 7 ด้าน คือ คุณสมบัติของนักบินพาณิชย์หญิง มาตรฐานการเป็นนักบิน มาตรฐานด้านบังคับอากาศยาน มาตรฐานด้านวุฒิภาวะ มาตรฐานด้านการตัดสินใจ มาตรฐานด้านจิตใจและอารมณ์ และมาตรฐานด้านสรีระ พบว่ามีการยอมรับในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน โดยแบ่งเป็นการยอมรับในระดับ มากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ คุณสมบัติของนักบินพาณิชย์หญิง และมาตรฐานด้านบังคับอากาศยาน ส่วนที่เหลืออีก 5 ด้าน มีการยอมรับอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ มาตรฐานการเป็นนักบิน มาตรฐานด้านวุฒิภาวะ มาตรฐานด้านการตัดสินใจ มาตรฐานด้านจิตใจและอารมณ์ และมาตรฐานด้านสรีระ

ในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงในสังคมไทย พบว่า เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ/บทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบิน ความถี่ในการใช้บริการเครื่องบินโดยสาร ระยะเวลาที่ผ่านมาที่ได้ใช้บริการเครื่องบินโดยสาร ความรู้สึกปลอดภัยต่อการโดยสารเครื่องบิน และระยะเวลานานที่สุดในการโดยสารเครื่องบิน มีผลต่อการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงในสังคมไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ อายุ และการเคยใช้บริการสายการบินที่มีนักบินเป็นผู้หญิง ไม่มีผลต่อการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงในสังคมไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลของการวิจัยทำให้มองเห็นว่า ถึงแม้จะมีการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์หญิงแล้วก็ตาม แต่ยังมีหลายประเด็นในข้อปลีกย่อยในบางมาตรฐานของการยอมรับที่เห็นควรว่าน่าที่จะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับตัวนักบินหญิงเพื่อเป็นการยกระดับของการยอมรับให้สูงยิ่งขึ้น เช่นในเรื่องของ สรีระ ความอดทนต่อแรงเสียดทาน ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ และปฏิกิริยาตอบสนอง ซึ่งสถาบันการบินพลเรือนควรหามาตรการหรือปรับหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้หญิงที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นนักบินพาณิชย์ให้มีขีดความสามารถในการทำหน้าที่ให้เท่าเทียมเพศชายได้ และควรที่จะให้มีการจัดตั้งสมาคมนักบินหญิงขึ้นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมมาตรฐานและพัฒนาศักยภาพของนักบินหญิง ซึ่งจะเป็นการเชิดชูศักดิ์ศรีของความเป็นผู้หญิงและรับประกันต่อสังคมถึงความสามารถเท่าเทียมนักบินชาย การสร้างมาตรฐานที่ดีขึ้นให้กับนักบินพาณิชย์หญิงจะนำไปสู่ความไว้วางใจและการยอมรับบทบาทของนักบินพาณิชย์ที่สูงยิ่งขึ้น

The purpose of this research was to study the acceptance of female commercial pilots in the Thai society and factors that have influence on it.

The subjects consisted of a total of 400 samples which included passengers travelling by air and staffs whose jobs are related to air travel during November 2005.

Likert Scale method with close - ended questionnaire was administered to the subjects. Data analyzing was measured through frequency distribution, percentage distribution, mean and standard deviation.

The result revealed that sample population consisted of 222 male and 178 female mostly between 31-40 years of age, of which 240 were graduated in Bachelors degree. It was also found that 274 were domestic passengers, 196 travelled once in a while and 332 never had experience in flying with female pilot. There were 170 people who have been travelling by air for more than 7 years and 370 felt that air transport has the highest level of safety while 152 people spent more than five hours during one flight

Concerning the acceptance of female pilots it was found that qualification and flying standards have highest degree of acceptance while standard of being pilot, standard of education, standard of decision making, emotional quotient standard and physical standard received a high degree of acceptance.

After hypothesis evaluations it was found that factors concerning age and experience in flying with female pilots have no effect in acceptance of female pilots in Thai society. While factors concerning about genders, education, status/connection to flying, frequency in flying, period of flying, feeling concerned safety of flying and time spent in flying have effects in acceptance of female pilots in Thai society with 0.05 level of significance.

Even though female commercial pilots have gained acceptance in Thai society, but there are some details that should be taken into consideration in order to increase effectiveness as commercial pilots. Such details like physical, stamina, responsibility, decision making and stimulation need some developments.

It is recommended that Thai female commercial pilots must prove their efficiencies and effectiveness to the public in order to gain acceptance. The Civil Aviation Organization can play an important role by creating new procedures and adjusting courses to increase effectiveness of female pilots equivalent to male pilots. On the other hand, female pilots should establish a pilot association of their own, so that it can be used for maintaining their standard and assured the society of their equivalent standard to those of male pilots which may lead to higher acceptance in the Thai society in future.